

FACEBOOK TÁRSADALOM – A FACEBOOK SZOBA –

Mi az a Facebook?

Napjainkban az internet olyan felületet jelent, amelyen leképezhető szinte az egész életünk a személyes kapcsolattartástól a politikai nézeteinkig. Az internet szolgáltatásai lehetővé teszik, hogy egy időben akár több emberrel is tudjunk kommunikálni a világ különböző részein – ez sokáig elképzelhetetlen volt. A közösségi oldalak, ezen belül is a Facebook, mára az egyik legfontosabb szociális környezetté nőtte ki magát: többségünk ott tartja a kapcsolatot az ismerőseivel és onnan értesül nap, mint nap a hírekről. Az ismeretségi vagy kapcsolati háló, pontosabban hálózat (*social network*), egy olyan rendszer, amelynek szereplői között ismeretségi, rokoni, baráti vagy romantikus kapcsolat van. Az említett kifejezést 1954-ben használta először J. A. Barnes – akkor, amikor egy átlagos embernek még csak 120-150 fő tartozott az ismeretségi körébe. Mára ez a szám megsokszorozódott. Egy 2013-as adat szerint egy Facebook-felhasználónak átlagosan 425 ismerőse van. Gondoljuk át: nekünk vajon hány ismerősünk van?! Miért lettünk ismerősök? Mindegyikkel tartjuk-e a kapcsolatot? Egyáltalán, miért van erre szükség?

Vajon az online kommunikációs lehetőségek csúcsához közeledünk vagy az offline kapcsolatok végéhez?

De mi is az, amit csináltunk?

Február 28-án készítettünk egy ál-felhasználót a Facebook közösségi oldalon Majzárt Éva néven. Profilképnek egy kettőnkéről készült képet választottunk, ám az arcunkat letakartuk a képen. Ez a felhasználó belépett olyan csoportokba, amelyek ismerős-, követő- vagy like-gyűjtésre specializálódtak. A legnagyobb ilyen csoport „Jelizzetek” névre hallgat és 50 000 tagot számlál. Elkezdtük bejelölgetni a tagokat, akik legtöbbször rögtön vissza is igazoltak. Az első 100-150 felhasználót Majzárt Éva jelölte be, ám aztán beindult a gépezet és elkezdtek minket bejelölni. Érdekes, hogy egy bizonyos számú jelölés után az oldal letilt 30 napra, de ez persze csak átmeneti időszak. Alig két hónap leforgása alatt 670 ismerőse lett a felhasználónak úgy, hogy ebből valójában egyetlen egy sem ismeri őt, tekintve, hogy nem is létezik. Ez alatt 80 üzenetet kapott, legtöbbet ismerkedési céllal, valamint többen megkérdezték, hogy találkoztak-e már egyáltalán. Nagyon sok dicséretet kapott a kinézetére

is. Majzárt Éva ismerőseinek nagy százaléka olyan felhasználó, akik vagy gyűjtik az ismerősöket és a követőket, vagy csak minél több like-ot szeretnének kapni a képeikre. Többségük nem az igazi nevüket használja, hanem becenevet, a sokak által használt „XY wok oszt cső” vagy a lányoknál jellemző „Bébike” elnevezést, illetve ezek változatait.

Egy pár példa: Dzszenikke Bébike Őáőácská-nak 4999 barátja van, Pirinyó Hercegnő Csini Cicá-nak 4999 barátja van, Csabi Vaok Csőőő-nek 2738 barátja van, Lylly Baba Wad Cicá-nak 4652 barátja van, Dániel Macsó Nagy-nak 1606 barátja van, Liahh Bakóhh-nak 1352 barátja van, Angel A Kis Angyal-nak 2393 barátja van, Giina Zlatoriics-nak 3933 barátja van, Yuri Szabíi Boyká-nak 2150 barátja van.

Reflexió: 4KREDIT MOZGALOM

A felhasználó készített egy like-oldalt 4KREDIT MOZGALOM néven, amelyen reklámoztuk a törekvéseinket, valamint publikáltuk a folyamatot. Az összes megosztott képen és videón eltakartuk az arcunkat, ezzel is erősítve a személytelenséget.

Kommunikációs puccs

Az ismerős felhasználók posztjait, képeit és a csoportokban kialakuló beszélgetéseket nyomon követve megdöbbentő volt számunkra is, hogy legtöbbször nem értettük, miről beszélnek. Hiszen rövidítéseket, erős internetes szlenget (vagyok=wok), jövevényszavakat használnak; legtöbbször fonetikusan vagy nyelvtanilag helytelenül fogalmazznak és káromkodnak. És ez nemcsak eseti jelenség, hanem szerves része a közösségi oldalak kommunikációjának.

Az installáció

Installációnk egyszerre mutatja be az online és az offline valóságot. Az online kapcsolatok, üzenetek, hozzászólások, képek és minden emlékezetes tartalom ki lett nyomtatva – ezzel is feszegetve az online és offline lét között húzódó határt. A fizikailag manifesztálódott, azaz halottként rögzített „élő szöveg” e kettősségében veszi körbe a szobában tartózkodót. A körülzárttság mint térbeli szituáció megérzékíti, hogy mit is jelent a minket körülvevő információhalmazon keresztül egyszerre nyitni a világ felé és bezárulni egy sötét, zavaros helyre. A szobában a paravánok által kialakított szoba egy második valóságot mutat meg. Egy valós, kézzel fogható szoba ez, mely be lett vonva az online felületen „megtörtént”

tartalommal. Az egyik vetítésen folyamatos online kapcsolatban állunk Majzárt Éva ismerőseivel: csevegünk, like-olunk, megosztunk. A másik vetítésen a like-oldalon is megosztott videókat játszuk le.

Két hónapot töltöttünk ebben az online közegben, ismeretlen ismerősök között, rengeteg like-ot szerezve. Arra nem volt elég ez az idő, hogy alaposabban megvizsgáljuk ezt a felhasználói réteget, az viszont ennyiből is nyilvánvalóvá vált számunkra, hogy nagyon érdekes mindaz, ami itt történik. Ezt kívánjuk bemutatni a lehető legérthetőbb módon.

Hogy ez a kommunikáció csúcsát jelenti-e vagy inkább a végét? Döntse el a látogató!

Az installáció kiállítása

Installációnk két helyen volt eddig kiállítva, először a Vizuális Művészeti Tanszék félév végi kipakolásán, másodjára pedig a Kepes György Művészeti Központban Egerben, a Diploma kiállításunkon.